

Ako rozbehnúť motory - Cieľom projektu EÚ je posielat študentov do podnikov už počas školy

Kremsky Peter · Oznamy

18.12.2013

Slovenský priemysel je motorom ekonomiky. Vytvára pracovné miesta, exportuje, ťahá celé regióny. Každý výrobca viaže na seba ďalšie desiatky menších firiem ako dodávateľov, či v sektore dopravy, služieb a energetiky. Manažéri priemyselných firiem však už roky varujú, že tomuto motoru začína dochádzať palivo. Stále ťažšie hľadajú zamestnancov, najmä však absolventov vysokých škôl. Technické, ekonomické či vyslovene manažérske pozície sú aj najčastejšie hľadané na portáloch personálnych agentúr.

Prax uniká

Ak sa aj pracovníci nájdu, firme trvá často roky, kým dosiahnu takú výkonnosť, efektívnosť a stupeň vedomostí, aby mohli byť plnohodnotnými členmi tímu a prispieť k prosperite priemyselného podniku. Z univerzity prichádzajú nabití teoretickými vedomosťami, ktoré sú však často zastaralé a od praxe majú na míle ďaleko. Na druhej strane by si študenti aj radi vyskúšali reálny život v továrni na vlastnej koži. Školy im však k tomu neposkytujú veľa príležitostí, ak sa im aj podarí niečo vybaviť, tak zväčša na vlastnú päsť.

V prieskume, ktorý projektový tím uskutočnil medzi vyše tristo študentmi šiestich slovenských univerzít poväčšine technického smeru vyše 70 percent opýtaných konštatovalo, že v škole nezískajú žiadne alebo málo praktických skúseností a zručností. Iba tretina škôl žiada podľa prieskumu od študentov prax a ešte aj z tohto počtu si väčšina študentov musí prax zabezpečiť sama. Iba v prípade desatiny všetkých opýtaných zabezpečuje miesto na praxi v podniku vysoká škola. Nie je preto prekvapením, že viac ako polovina vysokoškolákov nemá predstavu o tom, čo budú robiť, keď školu dokončia.

Na skúšku do továrne

V lete tohto roka Ústav informácií a prognóz školstva (teraz Centrum vedeckotechnických informácií) odštartoval národný projekt „Vysoké školy ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti“. Vyše dvojročný projekt získal 17 miliónov eur z Operačného programu Vzdelávanie Európskeho sociálneho fondu. Cieľom je aby tak ako je priemysel motorom slovenskej ekonomiky, aj univerzity sa stali motorom rastu a impulzom pre ďalší rozvoj priemyslu. Ešte v zimnom semestri tohto roka sa vďaka tomuto projektu desiatky študentov dostanú na prax priamo do tovární. Projekt je určený pre študentov bakalárskeho, magisterského i doktorandského štúdia na vysokých školách v siedmich slovenských krajoch okrem bratislavského. Cieľom tohto pilotného systému prepojenia univerzít s praxou je prispôsobiť vzdelávanie potrebám spoločnosti a najmä priemyselných podnikov.

Vzťah medzi študentom a zamestnávateľom by sa mal vďaka praxi cielovedome utvárať počas štúdia, aby keď skončí školu, mal už nielen praktické vedomosti a schopnosti z fungovania podniku, ale aj vybudované vzťahy, ktoré mu pomôžu nájsť si uplatnenie a prvé pracovné miesto. Ďalšími cieľmi sú posúdenie efektívnosti študijných programov univerzít, skvalitnenie obsahu vzdelávania a podpora inovatívnych foriem a popularizovanie štúdia v perspektívnych študijných odboroch. Počas trvania projektu by sa na prax najmä v priemyselných podnikoch malo dostať približne 350 študentov, ďalších cca 3000 by malo aspoň absolvovať exkurziu v takejto firme.

Kde sa varia ložiská

Už na jeseň sa na internetovej stránke projektu objavilo viacero ponúk pre študentov viacerých spolupracujúcich vysokých škôl absolvovať konkrétnu prax v známych priemyselných podnikoch. O spoluprácu prejavili záujem napríklad INA Skalica a INA Kysuce, Kinex Bearings, NN Slovakia, Strojchem alebo Martinrea. Pripravujú sa ponuky od Matador Group, SAP alebo ŽP Informatika. Celkovo by ešte v zimnom semestri malo nastúpiť na podnikovú prax zhruba 70 študentov. Dobrým príkladom je INA Kysuce, fabrika na ložiská so štyritisíc pracovníkmi nemeckého koncernu INA v Kysuckom Novom Meste. Dodáva najmä pre automobilový priemysel, ložiská z Kysúc napríklad používajú automobilky VW, Ford, Audi, BMW alebo Mercedes, či výrobca agrárnej techniky John Deere.

Riaditeľ spoločnosti Jaroslav Patka hovorí, že sa už dlhšie usilujú zaškolovať si

budúcich zamestnancov už počas ich štúdia na stredných a vysokých školách. Kvalitný personál na všetkých stupňoch riadenia je totiž základnou zárukou kvality ich výrobkov, od ktorej často závisí ľudský život. „Tento projekt je vynikajúci nástroj, ktorý podporuje podniky pri vzdelávaní svojich budúcich zamestnancov,“ oceňuje riaditeľ kysuckej fabрики. „Zapojili sme sa doň a prvých študentov na prax očakávame už v najbližších týždňoch. Spolu so skalickou fabrikou koncernu vypísali 15 tém praxe, ktoré vzbudili záujem študentov. V prípade kysuckej spoločnosti platila ponuka pre študentov Žilinskej univerzity, najmä strojníckej fakulty, v prípade skalickej zasa pre trnavskú Materiálovo-technickú fakultu Slovenskej technickej univerzity, ale aj Trenčiansku univerzitu Alexandra Dubčeka.

Prax i diplomovka

V ponuke bola napríklad téma z oblasti aplikovanej mechaniky „Výpočty konštrukčných systémov zameraných na pružnosť a pevnosť materiálov“ či „Zvládnutie konštrukčných postupov, analýz a deformácii životností ložísk“ alebo „Konštrukcia náradia a meradiel“ a „Optimalizácia hydraulických pomerov v priebežnej práčke“ z oblasti dopravných strojov a zariadení. Ďalej INA Kysuce ponúkla niekoľko tém z oblastí Energetické stroje a zariadenia, Priemyselné inžinierstvo, Kolajové vozidlá a Strojárska technológia. Praxe sa môžu zúčastniť študenti z celkovo piatich katedier Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity.

Na začiatku decembra prebehol priamo v podnikoch výber z prihlásených kandidátov, ktorí v podniku prejdú praxou podľa vypracovaného plánu pod dozorom odborného lektora tak z podniku, ako aj z univerzity. Študent by mal stráviť na praxi 96 hodín za semester, pričom prax môže vykonávať aj počas prázdnin. Počas nej sa zaoberá témou, ktorú si vybral. Môže sa stať aj témou jeho ročníkovej alebo diplomovej práce. Prax trvá dva až štyri semestre podľa toho, v ktorom ročníku sa študent do takejto praktickej prípravy zapojí. Projekt študenta podporí preplatením cestovného do podniku a ubytovania v mieste praxe, stravného počas nej, či exkurzií do závodov. Najlepším vybraným študentom sa dokonca ako bonus ponúka aj zahraničná stáž, čo pre nich môže byť veľká motivácia a celoživotná skúsenosť.

Praktická príprava študentov sa bude priebežne vyhodnocovať a budú mať možnosť prezentovať výsledky svojej práce tak pred zástupcami podniku a univerzity, ako aj na konferencii, ktorá by sa v rámci projektu mala uskutočniť. „Verím, že tento projekt pomôže podnikom na Slovensku, ktoré majú záujem zamestnávať absolventov vysokých škôl využiť možnosť pripraviť si budúcich zamestnancov už počas štúdia,“ vysvetľuje Jaroslav Patka. Veľká medzinárodná konkurencia si podľa neho vyžaduje vysokú kvalitu výrobkov, okamžitú reakciu na potreby trhu a primeranú cenu. Podniky si zabezpečia odborníkov, okamžite schopných plniť požiadavky globálneho trhu iba spoluprácou s univerzitami pri vzdelávaní mladých ľudí. Je nevyhnutné poskytnúť im možnosť, získavať okrem teoretických poznatkov aj odborné praktické skúsenosti priamo vo výrobnom procese, myslí si riaditeľ strojárскеj fabriky INA Kysuce Jaroslav Patka.